

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van het huis De Croone in Kortrijk

Provincie: West-Vlaanderen

Gemeente: Kortrijk, 1ste afdeling, sectie G

Objectnummer: 4.01/34022/1288.1 - Dossiernummer: 4.001/34022/103.1

Omschrijving:

Huis De Croone, Rijselsestraat 6

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

08 JUNI 2016

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het advies werd gevraagd op 9 maart 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het advies werd gevraagd op 9 maart 2016.

Het agentschap Natuur en Bos bracht op 31 maart 2016 een gunstig advies uit over de bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

De afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie bracht op 4 april 2016 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

De overige agentschappen en afdelingen van het departement brachten geen advies uit over de bescherming.

De adviezen hebben geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 9 maart 2016.

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken bracht geen advies uit over de bescherming.

In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.4. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 9 maart 2016.

Het departement Landbouw en Visserij bracht geen advies uit over de bescherming. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de gemeente Kortrijk

Het advies werd gevraagd op 9 maart 2016.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht geen advies uit over de bescherming. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 9 maart 2016.

De VCOE bracht op 19 april 2016 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

De VCOE formuleerde volgende adviezen over het beschermingsdossier:

- Op het L-vormige perceel staan buiten het huis De Croone ook een opslagplaats uit 1954 en een trappenhuis uit 1991. Deze hebben geen erfgoedwaarde. De commissie vraagt beide bovengrondse constructies in het beschermingsbesluit nadrukkelijk uit de bescherming te sluiten.

Behandeling van het advies:

Art. 2 van het beschermingsbesluit is aangepast. De opslagplaats en het trappenhuis worden uitdrukkelijk vermeld als constructies op het perceel zonder erfgoedwaarde.

- De commissie vraagt verdere afstemming tussen het inhoudelijke dossier en de beschrijving van de erfgoedwaarden in het ministeriële besluit waarin de nadruk ligt op de middeleeuwse kenmerken van het huis. Zo vraagt de commissie in het beschermingsbesluit meer aandacht voor de 19de-eeuwse gevel in relatie tot de gevels van Rijselsestraat 2 en 4. Deze gevels vertonen volgens de commissie een hoge ensemblewaarde. Daarbij aansluitend merkt de commissie op dat de historische waarde van het pand zeer summier wordt omschreven. De historische waarde moet verder worden uitgewerkt in het beschermingsbesluit.

Behandeling van het advies:

De 19de-eeuwse voorgevel van het huis wordt in het beschermingsbesluit nadrukkelijker vermeld als bijdragend tot de architecturale waarde van het huis. In dat verband wordt ook gewezen op de ensemblewaarde van de gevel met de gevels van de naburige panden Rijselsestraat 2 en 4.

De historische waarde van het huis is explicieter gesteld, als de materiële veruitwendiging van eeuwen van wooncultuur, informatie die tot hiertoe fragmentarisch en indirect besloten lag in geschreven en cartografische bronnen.

- De commissie vraagt tevens de erfgoedwaarden tot de essentie te beperken. De technische waarde kan gevat worden onder de architecturale waarde.

Behandeling van het advies:

Zowel in het inhoudelijke dossier als het beschermingsbesluit is de technische waarde ondergebracht in de architecturale waarde.

- De commissie meent dat verder bouwhistorisch en materiaal-technisch onderzoek nuttig is om de volledige historische gelaagdheid van het gebouw bloot te leggen. Dergelijk bouwhistorisch onderzoek moet toelaten de beheersvisie en -doelstellingen verder te verfijnen en bij te stellen. De commissie vraagt daarom volgende paragraaf aan de beheersvisie toe te voegen: "De voorliggende beheersdoelstellingen zijn ontstaan op basis van onderzoek in situ, literatuur- en archiefonderzoek. Dit sluit niet uit dat bij toekomstige werken en/of verder onderzoek gegevens bekend worden die ertoe leiden dat de omschreven beheersdoelstellingen verfijnd, genuanceerd of geïnterpreteerd kunnen worden".

Behandeling van het advies:

De paragraaf is toegevoegd aan de beheersdoelstellingen.

- Het beschermingsbesluit gaat in art. 4 in op de voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud van het te beschermen monument. De commissie vraagt in de eerste plaats te verduidelijken dat deze louter betrekking hebben op het huis 'De Croone' en niet op de opslagruimte en het trappenhuis. Beide constructies hebben immers geen erfgoedwaarde.

Behandeling van het advies:

In voorschriften 5° en 6° van art. 4 is het huis De Croone uitdrukkelijk vermeld, om zo een onderscheid te maken met de constructies op het perceel zonder erfgoedwaarde. Voorschrift 7° (werken aan de ondergrond) is ongewijzigd gebleven en blijft betrekking hebben op het ganse perceel. De impact van de recente constructies zonder erfgoedwaarde op de ondergrond van het perceel zijn, aangezien zij geen kelder bezitten, gering.

- De commissie merkt op dat voorschrift 5° in wezen een toelatingsplicht formuleert. De commissie stelt vast dat werken die ingrijpen op de bouwsubstantie van het pand reeds onder artikel 5 van het beschermingsbesluit toelatingsplichtig worden gemaakt. De commissie suggereert daarom deze toelatingsplicht te schrappen. De noodzaak om bij ingrepen bouwhistorisch onderzoek uit te voeren kan wel opgenomen worden in de beheersvisie onder artikel 3 van het ministerieel besluit.

Behandeling van het advies:

Voorschrift 5 is, in een aangepaste formulering, behouden als een bijzonder voorschrift. De noodzaak om bij ingrepen bouwhistorisch onderzoek uit te voeren is als een specifiek voorschrift een uitvloeisel van de beheersdoelstellingen, die een globale toekomstvisie voor het beschermde onroerend goed schetsen.

De toelatingsplicht voor werken die ingrijpen op de bouwsubstantie van het huis De Croone blijft aangehouden als voorschrift 5°.

- De commissie merkt op dat de middeleeuwse ontstaansgeschiedenis van de woning (en het perceel) – rekening houdend met het feit dat de erfgoedwaarde hoofdzakelijk refereert naar de middeleeuwse situatie – in verhouding weinig aandacht krijgt. Het inhoudelijke dossier refereert slechts beperkt naar een aantal bronnen (rentelijsten en cartografische bronnen).

Behandeling van het advies:

De middeleeuwse ontstaansgeschiedenis van het huis blijkt duidelijk uit het huis zelf, een historische bron van materiële aard, zoals toegelicht in de beschrijving in het inhoudelijk dossier. De gepubliceerde geschreven bronnen bieden hoogstens gedateerde attestaties van bewoning in de Rijselsestraat, maar geen informatie over de bouw van het huis De Croone in de late middeleeuwen. Een mogelijk informatief (ongepubliceerd) handschrift m.b.t. het huis De Croone was tijdens het onderzoek voor het beschermingsvoorstel niet raadpleegbaar wegens een conserverende behandeling. Cartografische bronnen voor het huis zijn er vanaf de 16de eeuw, na de bouw van het huis. Zij laten zien dat er huizen stonden aan de Rijselsestraat, maar de weergave is te summier om gegevens over de bouwgeschiedenis van individuele huizen uit af te leiden.

- De commissie vraagt de ligging van het huis De Croone binnen de Unesco bufferzone rond het belfort te vermelden in de juridische toestand in het inhoudelijke dossier.

Behandeling van het advies:

De ligging van het huis De Croone binnen de Unesco bufferzone rond het belfort is opgenomen in de juridische toestand in het inhoudelijke dossier.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

1.4. Tussentijdse conclusie

De uitgebrachte adviezen op de bescherming zijn gunstig. De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- De opslagplaats en het trappenhuis worden in het beschermingsbesluit uitdrukkelijk vermeld als constructies op het perceel zonder erfgoedwaarde;
- De 19de-eeuwse voorgevel van het huis wordt in het beschermingsbesluit nadrukkelijker vermeld als bijdragend tot de architecturale waarde van het huis;
- De historische waarde van het huis is explicieter gesteld;
- Zowel in het inhoudelijke dossier als het beschermingsbesluit is de technische waarde ondergebracht in de architecturale waarde;
- In de beheersdoelstellingen is een paragraaf toegevoegd m.b.t. bouwhistorisch onderzoek;
- In voorschriften 5° en 6° van art. 4 is het huis De Croone uitdrukkelijk vermeld, om zo een onderscheid te maken met de constructies op het perceel zonder erfgoedwaarde;
- De ligging van het huis De Croone binnen de Unesco bufferzone rond het belfort is opgenomen in de juridische toestand in het inhoudelijke dossier.